

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 23/00

Ústavný súd Slovenskej republiky v Košiciach na verejnom zasadnutí dňa 13. júla 2000 v senáte prerokoval ústavnú sťažnosť ■■■■■ bytom ■■■■■ zastúpeného JUDr. J. O., advokátom v M., ktorou namietol porušenie svojich základných práv zakotvených v čl. 27 a čl. 30 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Mestského zastupiteľstva v M. č. 3/00, ktorým nebolo schválené vypísanie referenda o osamostatnení T. od mesta M., a 23. augusta 2000 takto

r o z h o d o l :

1. Uznesením Mestského zastupiteľstva v M. č. 3/00 z 24. februára 2000 v bode II základné práva ■■■■■ a to petičné právo podľa čl. 27 a právo zúčastňovať sa priamo na správe vecí verejných podľa čl. 30 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, boli porušené.

2. Uznesenie Mestského zastupiteľstva v M. č. 3/00 z 24. februára 2000 v bode II, ktorým nebolo schválené vypísanie referenda za osamostatnenie T. od mesta M., zrušuje.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bolo dňa 6. marca 2000 doručené podanie [REDAKOVANÉ] predsedu petičného výboru požadujúceho odčlenenie časti T. od mesta M..

Po výzvach ústavného súdu [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“) doplnil svoje podanie tak, že je z neho jasné, porušenie ktorých svojich práv namieta (čl. 27 a čl. 30 Ústavy Slovenskej republiky, ďalej len „ústava“) a že k ich porušeniu došlo podľa jeho tvrdenia uznesením Mestského zastupiteľstva v M. z 24. 2. 2000, ktorým nebolo schválené vypísanie referenda za osamostatnenie T. od mesta M. z dôvodu urbanistického splynutia časti T. s mestom M.. Ku sťažnosti je pripojená kópia spomínaného rozhodnutia.

Ústavný súd ústavnú sťažnosť [REDAKOVANÉ] podľa § 25 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu 27. apríla 2000 a prijal ju na ďalšie konanie, lebo spĺňala zákonom určené podmienky prijatia.

Podania sťažovateľa z 2. marca 2000 a z 26. marca 2000 a jeho právneho zástupcu zo 14. apríla 2000 obsahujú:

1. petit nasledovného znenia: „Uznesenie č. 4/00 Mestského zastupiteľstva M. je protiústavné, lebo je v rozpore s Ústavou SR a sú ním porušené práva občanov zakotvené v čl. 27 a 30 Ústavy“;

2. podrobné dôvody, ktoré viedli petičný výbor k snahe o odčlenenie T. od mesta M.;

3. postup vybavovania petície za odčlenenie T. od mesta M. orgánmi mesta M.: „Občania T. sa preto rozhodli uvedené problémy riešiť osamostatnením sa od mesta M. podľa petičného práva, zákon č. 85/1990 Zb. zo dňa 27. marca 1999, zostavili petíciu, ktorú podpísalo 71,66 potenciálnych voličov, a táto bola zaevidovaná na mestskom zastupiteľstve dňa 9. novembra 1999.

Mestské zastupiteľstvo sa petíciou v stanovenej lehote nezaoberalo, preto som zaslal sťažnosť na Národnú radu SR, a tak mestské zastupiteľstvo zvolalo zhromaždenie občanov T. na deň 9. februára 2000 (po troch mesiacoch). Občania vysvetlili svoje dôvody a navrhli riešenia (pozri prílohu č. 2).

Po tomto zhromaždení bolo na 24. 2. 2000 zvolané mestské zastupiteľstvo, na ktoré som bol pozvaný.

Pri riešení petície na mestskom zastupiteľstve mi bola stanovená lehota 5 minút na zdôvodnenie petície, čo bolo absurdné na spomínané neriešené problémy, a 1 minúta ako technická poznámka. V tomto čase som nemohol vyčerpať celú problematiku, ale hlavne som nemal priestor na odpovede pre poslancov, ale hlavne na „Správu riaditeľky životného prostredia“, ktorá tvrdila, že T. splynuli s mestom M., a tak o osamostatnení nemôže byť žiadna reč. Toto tvrdenie sa nezakladá na pravde, lebo už viac ako 20 rokov nebol postavený ani jeden dom od mesta k T. a naopak.

Tiež tvrdenie, že máme spoločnú vodovodnú sieť a cestné komunikácie, je zavádzajúce, lebo tými istými sieťami sú spojené aj ďalšie okolité obce a mesto Vrútky, ktoré sú samostatnými obcami.

Práve na základe tejto správy bola petícia zamietnutá, pričom nebola zohľadnená vôľa občanov T. o osamostatnenie, vyjadrená podpismi 71,66 % oprávnených voličov. Poslanci nebrali do úvahy ani fakt, že máme zdevastované životné prostredie preto, že nemáme kanalizáciu, o ktorú nám najviac ide. Neuvažovali ani o Ústave SR čl. 44 a 45, že máme na zdravé životné prostredie nárok ako iní občania mesta. Správu podpísala pani ■ a podľa petičného výboru úmyselne zatajila uvedené skutočnosti. Bola teda nekompetentná, protiústavná, zahmlievajúca skutočne riešenú podstatu problému.

Ďalej uvádzam, že dňa 1. 3. 2000 mi bolo odmietnuté vydať organizačným oddelením mestského úradu uznesenie, ktorým bolo zamietnuté referendum, a mienil som ho použiť ako doličný predmet k tomuto podnetu. Bolo mi oznámené, že potrebujú na to príkaz pána primátora, ktorý je toho času mimo územia SR.“

Ústavný súd požiadal podľa § 29 ods. 5 zákona o ústavnom súde 4. mája 2000 mesto M., aby sa vyjadrilo k ústavnej sťažnosti ■ a predložilo ústavnému súdu

všetky dostupné doklady, na základe ktorých mestské zastupiteľstvo rozhodovalo o žiadosti petičného výboru o vypísanie referenda o osamostatnenie mestskej časti T. od mesta M., ako aj zápisnice zo zasadnutia mestského zastupiteľstva. Vyjadrenie mesta M. podpísané jeho primátorom Ing. S. B. bolo ústavnému súdu doručené 1. júna 2000. Obsahuje polemiku s oprávnenosťou dôvodov, ktoré viedli petičný výbor k snahe o oddelenie T. od mesta M.. K postupu vybavovania petície požadujúcej oddelenie T. od mesta M. uvádza:

„3. Ak sa občania T. rozhodli podpísať petíciu na vypísanie referenda o osamostatnení T., potom občania a mesto M. musia postupovať v zmysle § 11a zákona č. 369/90 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších zmien a doplnkov.

Mestské zastupiteľstvo, ktoré rozhodovalo dňa 24. 2. 2000, vychádzalo najmä z tohto ustanovenia, ktoré stanovuje, že obecné zastupiteľstvo, ak ide o odčlenenie obce, vyhlási hlasovanie obyvateľov vtedy, ak obec urbanisticky nesplynula s materskou obcou a do rozvoja tejto časti obce boli vložené také investície, na ktorých je závislá celá obec.

K tejto otázke pred hlasovaním sa vyjadril Útvar hlavného architekta mesta M., ktorý svoje stanovisko podrobne zdôvodnil v liste ÚHAM/0102/2000/002 dňa 19. 1. 2000 a zároveň aj predložil stanovisko Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. j. 107/2000-6.1 zo dňa 21. 2. 2000.

V súlade s týmito stanoviskami Mestské zastupiteľstvo v M. prijalo uznesenie č. 3/00 zo dňa 24. 5. 2000, ktorým neschválilo vypísanie referenda za osamostatnenie T. vzhľadom na to, že nie je splnená podmienka v zmysle zákona 369/90 Zb. § 11a ods. 2 a miestna časť T. urbanisticky splynula s mestom M. (v návrhu sa chybné uvádza ako uznesenie č. 4/00 z 24. 5. 2000).

4. Mestské zastupiteľstvo sa uznieslo, že jednotlivé diskusné príspevky môžu trvať max. 5 minút a technická poznámka môže trvať 1 minútu. To platí nielen pre poslancov, ale aj pre občanov, ktorým bolo udelené slovo na zasadnutí mestského zastupiteľstva. V žiadnom prípade nešlo o diskrimináciu pána ■

Všetci poslanci mestského zastupiteľstva obdržali písomný materiál týkajúci sa odčlenenia T. od mesta M.. Materiál, o ktorom rozhodovalo mestské zastupiteľstvo na svojom zasadnutí dňa 24. 2. 2000, prešiel schvaľovacím konaním v zmysle

rokovacieho poriadku mestského zastupiteľstva. Bol prerokovaný vo výbore mestskej časti, legislatívno-právnej komisii mestského zastupiteľstva, mestskej rade a napokon v mestskom zastupiteľstve a pred týmto bol celý problém prejednaný dňa 9. 2. 2000 na verejnej schôdzi občanov T. za prítomnosti vedenia mesta M. (primátor, viceprimátor, prednosta) a poslancov zvolených za volebný obvod L. – J. - T.

Petičný výbor za odčlenenie T. od mesta M. zaslal Mestskému úradu v M. list, v ktorom uvádza problémy, ktoré je nutné riešiť. Mestské zastupiteľstvo sa zaoberalo i týmito požiadavkami a podľa možnosti tieto budú postupne riešené. Podstatnou náležitosťou, ktorou sa mestské zastupiteľstvo zaoberalo, bolo splnenie podmienok stanovených v ustanovení par. 11a ods. 2 zákona o obecnom zriadení, hlavne urbanistické splynutie s mestom M.. Aby došlo k spravodlivému posúdeniu tejto problematiky, zaoberal sa touto otázkou Útvar hlavného architekta mesta M., ktorý si vyžiadal k tejto problematike i stanovisko Ministerstva životného prostredia SR. Taktiež z dôvodu, ak by bolo referendum vyhlásené a bolo by úspešné, došlo by k odčleneniu T. s účinnosťou až odo dňa konania všeobecných volieb, tak ako to ukladá ustanovenie par. 3 ods. 3 zákona č. 221/96 Z. z. v znení zákona č. 389/1999 Z. z., preto petícia nebola vybavená v termíne, ako to stanovuje petičný zákon.“

Mesto M., reprezentované jeho primátorom, navrhlo, aby ústavný súd vydal nasledovné rozhodnutie:

„Návrh občana [REDAKOVANÉ] aby ústavný súd vyriekol, že uznesenie Mestského zastupiteľstva v M. č. 3/00 z 24. 2. 2000 je protiústavné, lebo je v rozpore s Ústavou SR a sú ním porušené práva občanov zakotvené v článku 27 a článku 30 Ústavy SR, sa zamietá.“

Z obsahu ústavnej sťažnosti [REDAKOVANÉ] ako aj ním predložených príloh vyplýva, že sťažovateľ namieta porušenie svojich práv uznesením č. 4/00 Mestského zastupiteľstva mesta M.. Mesto M. vo svojom vyjadrení však predložilo ústavnému súdu obsahovo totožné uznesenie označené ako uznesenie Mestského zastupiteľstva č. 3/00. Ústavný súd preto vychádza z takto označeného uznesenia č. 3/00, ktoré je predmetom preskúmavania.

Mesto M. vo svojom stanovisku ďalej uviedlo, že trvá na ústnom pojednávaní. K vyjadreniu sú pripojené tieto doklady:

- výpis zo zápisnice z rokovania Mestského zastupiteľstva v M. konaného dňa 24. februára 2000,
- informatívna správa o riešení petície týkajúcej sa osamostatnenia T.,
- vyjadrenie Útvary hlavného architekta mesta M. k zámeru odčlenenia časti mesta M. – T. z 19. 1. 2000,
- usmernenie Ministerstva životného prostredia SR zo dňa 21. 2. 2000,
- list Miestneho úradu M. z 13. 12. 1999 - objem finančných prostriedkov z mestského rozpočtu pre miestnu časť T. v rokoch 1990 – 2000,
- list [REDAKOVANÉ] primátorovi M. Ing. B. zo 16. 2. 2000,
- zápis z verejnej schôdze občanov T. konanej dňa 9. 2. 2000,
- návrh petičného výboru mestskej časti T. z 9. 2. 2000,
- Štatút mesta M. – centra národnej kultúry Slovákov.

II.

Mesto M. trvalo na ústnom pojednávaní. Preto predseda senátu ústavného súdu nariadil na 13. júl 2000 verejné zasadnutie senátu.

Na verejnom zasadnutí senátu dňa 13. júla 2000 [REDAKOVANÉ] uviedol ďalšie dôvody, ktoré viedli obyvateľov T. k podpisu petície za odčlenenie od mesta M.. Tvrdil, že medzi M. a T. je priestor 1000 – 1200 metrov, kde sa od roku 1985 v súčasnosti začína výstavba prvého domu, T. nie sú s mestom spojené kanalizáciou, spojenie MHD je nedostatočné. Pripomenul, že na zasadnutí mestského zastupiteľstva mu nebolo dovolené odpovedať na otázky poslancov.

Primátor mesta M. Ing. S. B. položil otázku „...či táto mestská časť skutočne existuje v meste, pretože je dané naším plánom a zákonom v meste M. to, že máme 7 mestských častí ...“. Uviedol niektoré termíny spracovania územno-plánovacej dokumentácie. Vzďialenosť T. od M. nepokladal za relevantný argument pre riešenie otázky urbanistického splynutia T. s M.

Sudca spravodajca E. B. položil zástupcom mesta M. nasledovné otázky:

1. „Malo Mestské zastupiteľstvo v M. pri rozhodovaní o vypísaní hlasovania obyvateľov T. o odčlenení od M. k dispozícii aj nejaké iné podklady okrem tých, ktoré boli predložené ústavnému súdu, alebo to, čo sme od Vás dostali, sú úplné podklady k tejto otázke ?“

Právny zástupca mesta M. JUDr. V. J. v odpovedi okrem iného uviedol:

„Z hlasovania mestského zastupiteľstva mi poslali papier, čiže jedine na základe týchto papierov, teda tých dokladov, ktoré sme doložili, kde boli teda materiály spracované pre každého poslanca mestského zastupiteľstva písomne. Dostali to tri týždne vopred pred jednaním mestského zastupiteľstva, čiže boli oboznámení s celou problematikou ohľadom odtrhnutia T. z hľadiska urbanistického splynutia, čiže jedine tie dva papiere sú k dispozícii, teda vyjadrenia útvaru hlavného architekta a ministerstva životného prostredia.“

Odpoveď bola upresnená v rámci reakcií na doplňujúce otázky sudcu spravodajcu ústavného súdu v tom zmysle, že mesto M. o otázke splynutia rozhodovalo na základe listu Útvaru hlavného architekta mesta M. č. ÚHAAM/0102/2000/002 a listu ministerstva životného prostredia č. 107/2000-6.1.

2. „Kde bolo okrem samotného uznesenia č. 3 Mestského zastupiteľstva v M. výslovne povedané, že T. urbanisticky splynuli s M.. Kde ste našli túto konštatáciu. V akom dokumente alebo vyjadrení ?“

Odpoveď právneho zástupcu mesta M. JUDr. V. J.:

„Túto konštatáciu sme nenašli. Práve preto o tejto otázke malo rozhodnúť mestské zastupiteľstvo, tak to ukladá, ako som už povedal, § 11a ods. 3 zákona o obecnom zriadení. Dovolím si odcitovať: „Predtým než obecné zastupiteľstvo vyhlási hlasovanie obyvateľov časti obce o odčlenení časti obce, rozhodne mestské zastupiteľstvo o tom, či boli splnené podmienky podľa ods. 2.“ A tento odsek práve hovorí, že či teda obec alebo miestna časť urbanisticky splynula alebo nesplynula s obcou, teda s hlavným centrom alebo mestom. Tu bol práve celý ten problém. Preto to vlastne trvalo tak dlho, kým sme spracovali materiál, ktorý dostali poslanci, aby si ho preštudovali, a na základe toho rozhodli tak, ako rozhodli. Jedine v kompetencii mestského zastupiteľstva je možnosť o tomto rozhodnúť. Čiže, keď takto rozhodli, podľa nich nebola táto podmienka splnená, a preto nebolo referendum vyhlásené.“

Primátor mesta M. Ing. B. na ústnom pojednávaní doplnil odpoveď svojho splnomocneného zástupcu a k veci uviedol, že 23. 9. 1999 bol schválený Sídlný útvar územno-plánovacej dokumentácie mesta M. všeobecne záväzným nariadením mesta č. 63/1999, „ktorým bol schválený sídelný útvar mesta a na základe neho sa spracovala zóna, ktorá bola schválená, ako som povedal, 1. 6. tohto roku. Kompletná zóna spracovania v podstate ako dokumentácia celého mesta, čo sa týka zákona v zmysle stavebného zákona.“

Na otázku predsedu senátu ústavného súdu Dr. D. položenú primátorovi mesta M. Ing. B., či mestské zastupiteľstvo vychádzalo z tohto dokumentu pri posudzovaní, či T. splynuli s mestom, tento odpovedal: „Nielen z tohto dokumentu. ... tento dokument bol spracovaný a odsúhlasený všeobecne záväzným nariadením, ... my ako mesto zabezpečujeme rozvoj všetkých mestských častí a nielen T., takže sme objednali túto dokumentáciu komplexne za celé mesto, nielen za mestskú časť Priekopu či T., ...“. Ďalej uviedol, že táto schválená dokumentácia sa teraz podľa jednotlivých častí dopracúva o zónu v zmysle stavebného zákona. „Toto nie je môj názor ako osoby, že nesplynula s mestom, ... my sme to dali posúdiť ľuďom, ktorí by v podstate mali participovať, máme na to spracované posúdenie z ministerstva životného prostredia a ľudia, ktorí spracovali sídelnú územnú plánovaciu dokumentáciu Slovenska, teda to je AUREX, a územno-plánovaciu dokumentáciu vyšších územných celkov jestvujúcich terajších krajov, to je pán [REDAKOVANÉ] a samozrejme my nadväzujeme na nich sídelný útvar mesta, čiže nič nerobíme v rozpore so zákonmi, a teda tento postup je tam jasný...“.

Na otázku Dr. D. týkajúcu sa dlhej lehoty na vyjadrenie sa k predloženej petícii primátor mesta M. Ing. B. uviedol, že po obdržaní petície bolo potrebné preverovať jej súlad so zákonom, preto boli urobené opatrenia na zabezpečenie posúdenia celého problému odborníkmi. Vec bola predložená do zastupiteľstva, toto však zasadá len raz za dva mesiace, preto sa domnieval, že mestské zastupiteľstvo postupovalo pri vybavovaní petície zodpovedne.

Navrhovateľ oponoval uvedeným odpoveďami primátora mesta M. s poukazom na to, že mestské zastupiteľstvo po odovzdaní petície zasadalo už v decembri. Podľa neho malo mestské zastupiteľstvo snahu spochybníť správnosť petície a až 24. 2., to znamená 106 dní od napísania petície, bolo priznané, že petícia je v poriadku, má potrebné náležitosti.

Keďže otázka plynulosti vybavovania petície nie je predmetom preskúmavania ústavného súdu v uvedenej právnej veci, ústavný súd nepokladá za potrebné uvádzať argumentáciu účastníkov konania, tak ako odznela na ústnom pojednávaní ústavného súdu.

III.

Ústavný súd Slovenskej republiky po vykonanom dokazovaní predloženými listinnými dôkazmi, ako aj prednesmi a účastníckymi výpoveďami na ústnom pojednávaní dospel k nasledovným právnym záverom.

Nález ústavného súdu nerieši otázku, či došlo k urbanistickému splynutiu T. s M., ale zaoberá sa len postupom rozhodovania Mestského zastupiteľstva v M. o nej.

Otázka vyhlásenia alebo nevyhlásenia hlasovania obyvateľov T. o odčlenení od M. sa týka práva zúčastňovať sa priamo na správe vecí verejných (čl. 30 ods. 1 ústavy) všetkých obyvateľov T. oprávnených zúčastniť sa prípadného hlasovania o odčlenení T. od M. a petičného práva (čl. 27 ods. 1 ústavy) signatárov petície a členov petičného výboru požadujúceho odčlenenie T. od M.. Preto sa aj rozhodovanie Mestského zastupiteľstva v M. o splnení nevyhnutných podmienok vyhlásenia hlasovania obyvateľov T. o odčlenení od M. podľa § 11a ods. 2 a 3 zákona Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o obecnom zriadení“) týka uvedených základných práv týchto osôb.

Pre rozhodovanie o vyhlásení referenda o odčlenení T. od M. je irelevantné, či sú T. mestskou časťou v zmysle § 23 zákona o obecnom zriadení. Právo odčleniť sa podľa § 11a ods. 1 písm. a) a ods. 2, 3 a 7 zákona o obecnom zriadení majú aj obyvatelia časti obcí, ktoré nie sú mestami a nečlenia sa na mestské časti podľa § 23 tohto zákona. Pojem časť obce použitý v § 11a je širší ako pojem mestská časť použitý

v § 23 zákona o obecnom zriadení. Pojem časť obce zahŕňa pojem mestská časť, ale sa ním nevyčerpáva.

V rámci konania o ústavnej sťažnosti podľa čl. 127 ústavy ústavný súd zrušuje právoplatné rozhodnutie. Preto v tomto type konania nemá význam zaoberať sa prietiahmi v konaní a dodržiavaním lehôt, pokiaľ nevplyvajú na ústavnosť napadnutých právoplatných rozhodnutí. Ústavný súd teda neskúmal dodržiavanie lehôt na vybavenie petície obyvateľov T. požadujúcej odčlenenie od M., lebo ani ich prípadné prekročenie nemá vplyv na riešenie otázky, či boli uznesením Mestského zastupiteľstva v M. č. 3/00 z 24. 5. 2000, ktorým nebolo schválené vypísanie referenda o odčlenení T. od M., porušené ústavné práva pána [REDAKOVANÉ] tak aby to zakladalo potrebu zrušiť spomínané uznesenie.

Formulácia § 11a ods. 3 zákona o obecnom zriadení „... rozhodne obecné zastupiteľstvo o tom, či boli splnené podmienky podľa odseku 2“ znamená podľa názoru ústavného súdu, že obecné zastupiteľstvo

1. zistí skutkový stav splnenia alebo nesplnenia podmienok pre vyhlásenie hlasovania obyvateľov časti obce o odčlenení časti obce od obce;
2. v prípade nejednoznačného skutkového stavu určí, či bola podmienka pre vyhlásenie hlasovania splnená.

Obyvatelia obce majú právo, aby obecné zastupiteľstvo rozhodlo o tom, či boli splnené podmienky pre vyhlásenie hlasovania o odčlenení časti obce od obce v súlade so skutkovým stavom. V tomto zmysle nemôže byť rozhodnutie obecného zastupiteľstva ľubovoľné, ale má vychádzať zo spoľahlivo zisteného skutkového stavu. Ak obecné zastupiteľstvo v súlade so skutkovým stavom rozhodne, že nebola splnená aspoň jedna z troch podmienok pre vyhlásenie hlasovania obyvateľov časti obce o odčlenení tejto časti od obce, tak sa už nemusí zaoberať splnením ďalších dvoch podmienok, lebo podľa § 11a ods. 2 a 3 zákona o obecnom zriadení musia byť pre vyhlásenie hlasovania o odčlenení časti obce od obce splnené kumulatívne všetky tri podmienky, čiže nesplnenie jednej stačí pre nevyhlásenie hlasovania. Mestské zastupiteľstvo v M. zdôvodnilo nevyhlásenie hlasovania obyvateľov T. o odčlenení od M. tým, „ ... že miestna časť T. urbanisticky splynula s mestom M.“ (uznesenie č. 3/00

z 24. 5. 2000). Preto sa ústavný súd zaoberal iba postupom rozhodovania o splnení tejto podmienky.

Podľa právneho názoru ústavného súdu urbanistické splynutie je odborne zistiteľnou skutočnosťou. Preto malo obecné zastupiteľstvo pri rozhodovaní o tom, či časť obce urbanisticky splynula s obcou, vychádzať z odborných podkladov, ktoré aj pre laika zrozumiteľným spôsobom zodpovedajú otázku urbanistického splynutia.

Mesto M. použilo ako podklady pre rozhodovanie o vyhlásení hlasovania obyvateľov T. dva dokumenty, a to stanovisko Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. j. 107/2000-6.1 zo dňa 21. 2. 2000 a vyjadrenie Útvary hlavného architekta mesta M. č. ÚHAM/0102/2000/002 zo dňa 19. 1. 2000. Vyplynulo to z písomného vyjadrenia mesta M. z 25. 5. 2000 (strana 2 bod 3) a vyjadrenia právneho zástupcu mesta M. JUDr. V. J. na verejnom zasadnutí senátu ústavného súdu dňa 13. júla 2000 (strany 11 a 12 zápisnice o verejnom zasadnutí). Nespochybnil to ani navrhovateľ.

Poslanci Mestského zastupiteľstva mesta M. poznali aj územný plán Sídelného útvaru mesta M., alebo aspoň jeho záväznú časť vyhlásenú všeobecne záväzným nariadením mesta M. č. 63/99, ktorá však nebola súčasťou podkladov na rozhodovanie o otázke, či T. splynuli s M..

Mesto M. sa pri zisťovaní skutkového stavu v otázke urbanistického splynutia T. s M. síce obrátilo na príslušný ústredný orgán štátnej správy, na Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, toto sa však nevyjadriло ku samotnej otázke urbanistického splynutia T. s M., iba uviedlo, podľa akých dokumentov má byť zistené, či T. urbanisticky splynuli s M.. Mesto M. sa týmto odporúčaním riadilo a skutkový stav urbanistického splynutia zisťovalo hlavne podľa územného plánu Sídelného útvaru mesta M.. V tomto zmysle jeho postup nebol svojvoľný.

Podklady, na základe ktorých mestské zastupiteľstvo rozhodovalo, však neobsahujú výslovnú a aj pre laikov, akými vo veci urbanistického splynutia poslanci mestského zastupiteľstva sú, zrozumiteľnú odpoveď na odbornú otázku, či T. urbanisticky splynuli s M. Laik z nich síce môže, ale nemusí usúdiť, že T. urbanisticky splynuli s M., ale jednoznačne v nich toto tvrdenie nie je obsiahnuté. „Podľa právneho názoru ústavného súdu však objektivite konania orgánu územnej samosprávy,

v ktorom sa rozhoduje o uplatnení základného práva alebo slobody občanov, nezodpovedá, keď vyžiadaný odborný podklad jednoznačným spôsobom odborne nevyhodnotí otázku nevyhnutnú pre rozhodnutie“ (II. ÚS 9/00).

Výpis zo zápisnice z rokovania Mestského zastupiteľstva v M. konaného dňa 24. februára 2000 zhrnul vyjadrenie [REDAKOVANÉ] riaditeľky Útvaru hlavného architekta mesta M., nasledovne: „ – citovala stanovisko ministerstva životného prostredia, ktoré konštatovalo, že časť T. urbanisticky splynula s mestom M.“. Ústavnému súdu bol v rámci podkladov, na základe ktorých mestské zastupiteľstvo rozhodovalo o žiadosti petičného výboru o vypísanie hlasovania obyvateľov časti obce o odčlenení T. od M., predložený jediný, už citovaný doklad pochádzajúci od Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, a to usmernenie č. 107/2000-6.1 z 21. 2. 2000, ktoré neobsahuje vyjadrenie k otázke, či T. splynuli s M. Mestské zastupiteľstvo teda nemalo k dispozícii ani ústne odborné stanovisko k urbanistickému splynutiu T. s M..

Ústavný súd v náleze II. ÚS 9/00-148 vyslovil: „Každému rozhodnutiu prijatému v konaní o uplatnení alebo ochrane niektorého zo základných práv alebo slobôd občanov pred hociktorým orgánom (štátnym, samosprávnym alebo iným) preto musí predchádzať taký jeho procesný postup, v ktorom boli objektívne zistené a posúdené všetky dôležité skutočnosti potrebné pre rozhodnutie v rozsahu a spôsobom uvedeným vyššie. Rozhodnutie príslušného orgánu, ktorému ale takéto konanie nepredchádzalo, porušuje to základné právo alebo slobodu občana, ktoré boli predmetom konania pred ním, a to bez ohľadu na to, či sa ním priamo a „meritórne“ rozhodovalo o uplatnení alebo ochrane niektorého zo základných práv a slobôd občana (ako je tomu napríklad v konaniach pred súdmi a orgánmi štátnej správy) alebo sa ním rozhodlo len o splnení podmienok dôležitých pre neskoršie meritórne rozhodnutie o uplatnení základného práva alebo slobody občana (ako je tomu v prípade rozhodnutia obecného zastupiteľstva podľa § 11a ods. 3 zákona o obecnom zriadení). V naznačenom smere preto treba objektivitu konania o ochrane a rozhodovania o uplatnení základného práva alebo slobody občana považovať za neoddeliteľnú súčasť každého z tých základných práv alebo slobôd (upravených v druhej hlave

ústavy), k ochrane ktorých alebo k rozhodovaniu o uplatnení ktorých dochádza v konaniach pred rôznymi orgánmi.“

Požiadavka objektivity rozhodovania orgánmi územnej samosprávy sa v plnej miere vzťahuje na spracovanie odborných podkladov k otázke, či časť obce urbanisticky splynula s obcou, lebo od jej rozhodnutia závisí v procese rozhodovania o odčlenení časti obce od obce uplatnenie petičného práva podľa čl. 27 a práva zúčastňovať sa na správe vecí verejných podľa čl. 30 ods. 1 ústavy. Požiadavke objektivity zodpovedajú iba podklady spracované subjektom, ktorý nie je vo vzťahu podriadenosti alebo inej závislosti ani k obci, ani k petičnému výboru žiadajúcemu odčlenenie časti obce od obce alebo s ktorým napriek existencii takého vzťahu súhlasia obec i petičný výbor.

Usmernenie Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 107/2000-6.1 z 21. 2. 2000 na otázku urbanistického splynutia T. s M. neodpovedalo ani neobsahuje priame podklady pre jej rozhodnutie. Vyjadrenie Útvaru hlavného architekta mesta M. č. ÚHAM/0102/2000/02 zo dňa 19. 1. 2000 bez ohľadu na svoj obsah nezodpovedá požiadavke objektivity, lebo ide o útvár, ktorý je koniec koncov závislý od orgánov mesta a tiež sa výslovne nevyjadruje k otázke urbanistického splynutia T. s M.

Mestské zastupiteľstvo v M. teda rozhodovalo o odbornej otázke urbanistického splynutia T. s M. na základe podkladov, ktoré na ňu nedávali jednoznačnú a laikovi zrozumiteľnú odpoveď a boli vypracované odbornou inštitúciou závislou od orgánov mesta. Takýmto rozhodovaním Mestské zastupiteľstvo v M. spôsobilo porušenie základných práv sťažovateľa uvedených v čl. 27 a čl. 30 ods. 1 ústavy.

Preto ústavný súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia, teda konštatoval porušenie namietaných základných práv garantovaných ústavou a napadnuté uznesenie Mestského zastupiteľstva v M. v súlade s čl. 127 ústavy a § 57 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde zrušil.